

Delitev dohodka o koristi skladov

KZ LENART DO KONCA TRICETRTLETJA ZMANJSALA POLLETNO IZGUBO ZA 28 MILIJONOV — V USNJARNI V DEVETIH MESECIH PROIZVODNI PLAN VREDNOSTNO DOSEZEN Z 92,9 % — TRGOVINA PREDNJACI PRED VSEMI DELOVNIMI ORGANIZACIJAMI.

Podatki za lanskih devet mesecev kažejo, da se je gospodarstvo v lenarški občini zadovoljivo razvijalo, saj so bila planska predvidevanja v večini delovnih organizacij dosežena, v nekaterih pa celo presežena.

Družbeni sektor kmetijstva je v tem obdobju vidno napredoval. V lanskih devetih mesecih so kmetijske delovne organizacije dosegle 73 odstotkov letnega planiranega skupnega dohodka. Zaradi povečanja materialnih stroškov nad planiranimi, predvsem v KZ Lenart, je bil letni plan družbenega proizvoda v kmetijstvu dosežen le s 63,7 %, medtem ko so bili bruto osebni dohodki realizirani s 74,4 %. Podatki kažejo, da so bile v devetmesečnem obdobju nekatere neskladnosti med posameznimi elementi delitve dohodka. Osebni dohodki namreč rastejo hitreje kakor narodni in čisti dohodek. Kljub temu pa ne smemo prezreti dejstva, da je bilo gospodarjenje v KZ Lenart v tretjem tromesečju zelo dobro in se je takorekoč bistveno izboljšalo. V I. polletju je ta zadruga izkazala 36.932.378 din izgube, medtem ko se je zaradi dobrega gospodarjenja ob koncu tretjega tromesečja zmanjšala na 8.812.491 din ali za celih 28.139.887 din. Čeprav se je gospodarjenje v tretjem tromesečju v KZ Lenart izboljšalo, se bo morala zadruga še vnaprej boriti za čimvečje zmanjšanje materialnih stroškov, ki so precej narastli. V Kmetijski zadrugi Zg. Sčavnica dobro gospodarijo, čeprav vse ekonomske enote niso v celoti rentabilne. V tej zadrugi so imeli ob koncu tretjega tromesečja 28.100 din povprečnih mesečnih (Nadaljevanje na 6. strani)

Domače NOVICE

LETO IV. Stev. 1

Izdaja OBČINSKI ODBOR SZDL LENART Lenart, 9. januarja 1964

Z decembrskih sej občinske skupščine

Razprava o ukinitvi nekaterih osemletk

V šolstvu: ukinitve naturalnih dajatev — Gospodarjenje januar — september 1963 — Poročilo o sodstvu — Franjo Muršec novi načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine.

Mesec december je bil bogat za občinsko skupščino. Decembra se je skupščina namreč dvakrat sestala. Prvič 20., drugič pa 30. decembra. Zlasti na lanski zadnji seji so bila izredno pomembna vprašanja, saj so odborniki poslušali poročilo o stanju šolstva v lenarški občini. Po uvodnem poročilu, ki ga je prebral načelnik oddelka za občinsko upravo in družbene službe tov. Pavle Lešnik, se je razvila verjetno v preteklem letu najbolj živahna razprava v skupščini. Iz poročila in razprave je bilo moč dojeti, da bo potrebno šolstvu v prihodnje posvečati večjo pozornost, saj imajo sedaj velike težave na šolah z denarjem, pa tudi s pomanjkanjem ustreznih prosvetnih delavcev. Na šolah poučuje precej učiteljev, ki nimajo ustrezne pedagoške izobrazbe, mnogo delovnih mest pa je na šolah sploh nezasedenih, ker je dotok novih učnih moči sorazmerno počasen. Na skupščini so, ko so govorili o vseh teh težavah menili, da bi bilo potrebno resno razmisliti o morebitni ukinitvi nekaterih osemletk, ki sedaj

nimajo in tudi v daljši perspektivi ne bodo imele dovolj ustreznega kadra, niti dovolj denarja za izvedbo sodobnega pouka v skladu s šolsko reformo. Občina Lenart ima sedaj 8 popolnih osnovnih šol. Po predlogu, ki je bil na seji podan, naj bi v prihodnje obstajale samo tri osemletke. Za oddaljene otroke bi seveda organizirali prevoz tako, da po tej plati ne bi bilo težav. Občina Lenart ima malo sredstev. Nič boljši časi pa se ji glede tega ne obetajo v prihodnosti, zato bo s težavo financirala vse popolne šole in bi jih lažje, če bi jih bilo manj. Zlasti pomembno pa je, da je nemogoče graditi nova šolska poslopja povsod, kjer so sedaj osemletke, čeprav bi bilo to potrebno. Zato predlagajo, da bi se v začetku šolska poslopja gradila ali preuredila obstoječe zgradbe predvsem v krajih, kjer bodo osemletke. Občinska skupščina se bo dokončno odločila o morebitni ukinitvi nekaterih osemletk na eni izmed prihodnjih sej. Do takrat pa bo komisija sestavljena iz učiteljev, predstavnikov zavoda za prosvetno pedagoško službo in občinske skupščine izdelala potrebno analizo, ki naj bi pokazala, če bi se izplačalo združevanje popolnih osnovnih šol.

(Nadaljevanje na 7. strani)

DOMA in po svetu

Praznovanje novega leta je bilo po vsej državi nadvse živahno. Posebno lepo so na silvestrovo preživeli prebivalci glavnih mest socialističnih republik. Mesta so bilo bolj kot kdajkoli doslej privlačno okrašena in razsvetljena, zlasti pa to velja za glavno mesto Beograd, ki se je vse kopalje v luči nešteti žarnic, Beograščani so, kakor poročajo v večini preživeli prehod iz starega na novo leto na ulicah. Predsednik republike tov. Tito je ob novem letu v novoletni poslanici poudaril, da stopamo v novo leto 1964. z upravičenimi upi v nadaljnji napredek krepitve miru na svetu in sporazumevanja med narodi.

Britanski tednik »Sunday Telegraph« je 29. decembra objavil protijugoslovanski članek pod naslovom »Skopska policija zalezuje ljudi z Zahoda, ki pomagajo mestu«. V zvezi s člankom v tem konservativnem listu so se jugoslovanski novinarji v Londonu obrnili na firmo, katere strokovnjak je zaposlen v Skopju in je baje dal listu tako izjavo, da bi ugotovili resnico, zlasti s trditvijo lista, da britanski uradni predstavniki opozarjajo svoje državljanje, ki odhajajo v Skopje, na nevarnost, da postanejo žrtve izsiljevanja. V razgovoru z jugoslovanskimi novinarji je Bill Onraet (domnevni avtor obtožbe) v svojem imenu in v imenu svojega tovariša Smitha odločno zanikal, da bi kaj takega izjavil. Poudaril je, da je v tej dozdevni izjavi izmišljeno vse od prve do zadnje besede.

V Beogradu je bilo koncem decembra posvetovanje sekretarjev okrajnih komitejev Zveze komunistov iz vse države. Na tem posvetovanju so govorili o nekaterih aktualnih nalogah organizacije ZK. Zaključno besedo je imel sekretar CK ZKJ Aleksander Rankovič, ki je med drugim poudaril, da vsesplošni napredek terja še večjo odgovornost komunistov. Ob tem je pomembno mesto pripilal tudi tisku, katerega odgovornost je velika, je poudaril.

Sekretar CK ZKS Miha Marinko je v intervjuju sodelavcem »Borbe« govoril o kadrovskih vprašanjih in naglasil, da potrebujemo mnogo več kadrov za vodenje sodobne proizvodnje. V nadaljevanju je govoril o tem, da se je potrebno boriti proti takozvani mojstrski mentaliteti. Med drugim je še omenil, da je potrebno načelno vodilne ljudi kadrovati iz kolektiva samega. Njihovo prizadevanje pa naj oceni delavec sami. 27. decembra je bil sprejet zvezni proračun za leto 1964.

Ivan Gošnjak, namestnik komandanta oboroženih sil SFRJ je napovedal skrajšanje kadrovskega roka na poldrugo leto. Na zasedanju republiškega zbora in organizacijsko političnega zbora 26. decembra so poslanci sprejeli republiški proračun za leto 1964, zakon o ustavnem sodišču SRS in zakon o udeležbi okrajev v skupnih virih dohodkov.

Na skupni seji republiškega in gospodarskega zbora 25. decembra so poslanci sprejeli tudi družbeni plan za leto 1964. V Skopju je bilo v zadnjem času zgrajenih

(Nadaljevanje na 6. strani)

PRED NOVIM LETOM SO ZLASTI TRG LENART LEPO UREDILI. TRGOVSKO PODJETJE »POTROŠNIK« IZ LENARTA JE MED SMREKAMI POSTAVILO VELIKO RAKETO (NA SLIKI), MEDTEM KO JE GRADBENO PODJETJE UREDILO MANJŠO HIŠICO V KATERI SO PRODAJALI SLADKARIJE ZA NAJMLAJŠE.

Kmetijstvo v ozadju

NEPOMEMBNI USPEHI MLADINE V IDEOLOŠKEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU — IDEJNI PROBLEMI KOT DA JIH NI BILO — USPEŠNE LOKALNE DELOVNE AKCIJE — KULTURA IN ŠPORT NA PRVEM MESTU.

V nedeljo, 15. januarja je bila pri Lenartu redna konferenca občinskega komiteja mladine. Udeležili so se delegati iz vseh aktivov Zveze mladine občine. Iz poročila povzemamo, da so se mladi ljudje pri svojem delu v obdobju zadnje letne konference nekoliko izogibali ideološkemu in strokovnemu izobraževanju mladine, saj na tem področju ni bilo pomembnejših uspehov. Isto velja za reševanje idejnih problemov, ki se vsakodnevno pojavljajo zlasti v kmetijstvu. Skoraj neverjetno je, da praviloma mladinski aktiv v preteklem mandatnem obdobju niso pomagali reševati perečih vprašanj v zvezi s kmetijstvom oz. nadaljnjo socializacijo vasi. Ob tem pa je potrebno upoštevati, da je Lenart izrazito kmetijska občina z prevladujočim številom kmečke mladine, ki ne vemno ima svoje takorekoč specifične probleme od zaposlitve, strokovnega izobraževanja do uveljavljanja v samoupravnih organih kmetijskih delovnih organizacij. Mladina je bila v preteklem obdobju dokaj delavna pri prostovoljnih delovnih akcijah v občini. Zlasti so se pri tem odrezali mladi iz Zavrha, ki so skupaj s sovrstniki iz Voličine in Selc opravili pri gradnji razglednega stolpa čez 700 prostovoljnih delovnih ur. Mladinski aktiv Gradišče je z ostalimi občani sodeloval pri urejanju prosvetne dvorane, v kateri so mladinci opravili okrog 30 delovnih ur. Lenarški mladinski aktiv pa je bil precej delaven pri komunalnih delih v Lenartu, kjer je opravil okrog 370 delovnih ur. Tudi mladi iz Lokavca so se pri prostovoljnem delu izkazali zlasti z delom pri urejanju športnega igrišča. Občinski komitej Lenart bi naj lani poskrbel za udeležbo petih mladincev na zvezni delovni akciji, medtem ko sta se akcije udeležila le dva mladina. Osnovno torišče dela mladine lenarške občine je bilo v pretek-

lem obdobju predvsem v kulturnem in športnem udejstvovanju. Na teh področjih so bili doseženi lepi uspehi. Uspehi bi bili še večji, če bi čestokrat ne zatajil kader, ki je bil usposobljen v raznih tečajih in v katerega je družba vložila precejšnja sredstva. V nekaterih aktivih, zlasti pa v Cerkvjenjaku med posameznimi mladinci in mladinkami zadnji čas prevladuje mnenje, da je mladinska organizacija predvsem poklicana organizirati kulturno in športno življenje, kar pa seveda ne drži. Mladinska organizacija je in bo ostala politična organizacija ter je njena prvenstvena skrb vzgoja mlade generacije in skrb za njeno čimpopolnejšo uveljavitev v prvih vrstah borcev za izgradnjo socializma.

ČIMPREJ PORAVNAJTE SVOJE OBVEZNOSTI DO SKOPJA

Iz občinske komisije za vpis posojila Skopju so nas obvestili, da nekateri zavezanci nereditno vplačujejo denar kot posojilo Skopju. Na terenu pa je sicer tudi slišati, da ne bo potrebno posojila za katero so se občani odločili, plačati. Razumljivo je, da bo obvezo potrebno izpolniti, saj so se občani s podpisom na popisni poli zato tudi materialno in moralno obvezali. Denar sprejemajo blagajniki na sedežih krajevnih uradov oz. združenih obratov. Za vsak odplačani znesek blagajniki izstavijo potrdila, ki služijo kot dokument za izstavitev obveznice ljudskega posojila na podlagi katere bo mogoče izposlovati vrnitev vplačanega posojila.

Čas za sprejem statotov krajevnih skupnosti je kratek

Pretekli mesec so v vseh krajih občine izvolili svete krajevnih skupnosti, ki pomenijo uvedbo povsem nove oblike družbenega samoupravljanja. Za uspešno izvajanje svojih nalog bodo krajevne skupnosti morale imeti ustrezne statute, ki naj bi jih postavile same na podlagi ustave, občinskega statuta iz svojih lastnih praktičnih izkušenj iz dotedanjega dela krajevnih odborov. Občinski odbor SZDL bo pripravil posebne teze, ki bodo nakazovale osnovne smernice za sestavo statuta krajevne skupno-

sti. Osnutki statotov KS naj bi bili čimprej pripravljene za razpravo. V tem pogledu bodo imeli novoizvoljeni sveti, ki naj bi izvolili svoje predsednike do 15. januarja, pomembno vlogo. saj bodo morali osnutek s pomočjo občinskih organizacij in upravnih organov sestaviti in voditi razpravo. Osnovno načelo, ki naj bi komisije za sestavo statotov KS vodilo pri njihovem delu je, da statut pomeni praktično in konkretno uveljavitev določil krajevnih skupnosti v občinskem statutu.

DEDEK MRAZ JE OBISKAL VSO OBČINO

DEDEK MRAZ JE PRED NOVIM LETOM OBISKAL VSA KRAJEVNA SREDIŠČA V OBČINI. S SEBOJ JE PONESEL BOGATA DARILA ZA PIONIRSKO ODREDE, POSAMEZNI ODREDI SO DOBILI PRAKTIČNA DARILA V VREDNOSTI OD 20 DO 30 TISOČ DIN. DEDKA MRAZA, KI SE JE IZ LENARTA ODPELJAL Z LEPO OKRAŠENIM AVTOM, SO V VSEH KRAJH TOPLO SPREJELI. V CERKVENJAKU SO GA PRIČAKALI CE LO Z GODBO. V VSEH KRAJH SO IMELI ZA NAJMLAJŠE TUDI LEPE PRIREDITVE, KI SE JIH BODO ŠE DOLGO SPOMINJALI, ZELO LEPO SO PROGRAM PRIPRAVILI TUDI V OTROŠKEM VRTCU V LENARTU KJER SO OTROKE ŠE OBDARILI V TRG. PODJETJU »POTROŠNIK«. PRI LENARTU PA SO PODELILI SOCIALNO OGROZENIM OTROKOM IZ OBMOCIJ, KJER IMAJO SVOJE POSLOVALNICE, PRAKTIČNA NOVOLETNA DARILA NA POSEBNI SLAVNOSTI NA SEDEŽU PODJETJA.

VOLITVE IN IMENOVANJA

Na seji občinske skupščine 20. decembra je bil dosedanji načelnik oddelka za gospodarstvo in finance Rudi Pen razrešen svoje dolžnosti, ker bo prevzel svoje pravne pomoči pri občinski skupščini. Za novega načelnika oddelka za gospodarstvo in finance je skupščina imenovala tov. Franca Muršeca, predsednika občinskega odbora SZDL in dosedanjega šefa odseka za narodno obrambo. Za novega šefa odseka za narodno obrambo je

bil imenovan tov. Alfred Pirher, dosedanji šef odseka za notranje zadeve. To mesto pa je po sklepu skupščine prevzel tov. Ivan Črncič.

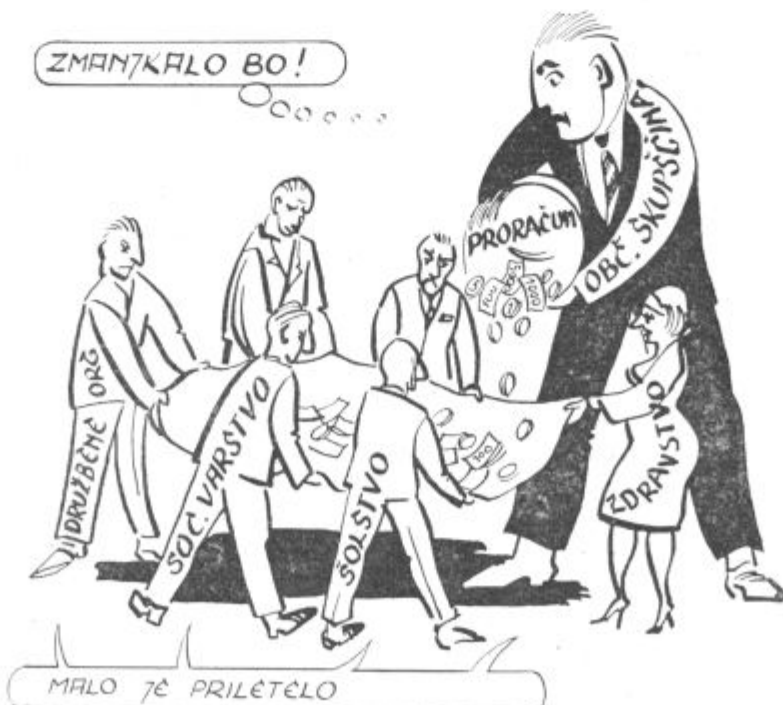
Na seji občinske skupščine 20. decembra so odborniki razrešili dolžnosti direktorja Klemosa tov. Kosec Alberta zaradi uvedbe prisilne uprave v tem podjetju. Za prisilnega upravitelja pa je bil imenovan tov. Mirko Kristl.

Namesto dosedanje predsednice sveta za šolstvo, kulturo in prosveto pri občinski skupščini Jožice Tomažič, ki se je tej funkciji iz objektivnih razlogov odpovedala, je bila za novega predsednika sveta za šolstvo imenovana tov. Marta Kobler, učiteljica iz Lenarta. Dosedanji predsednik komisije za statute pri občinski skupščini Mirko Košmerl se je zaradi preobremenjenosti v službi in pri drugih družbenih organizacijah odpovedal tej funkciji. Namesto njega je občinska skupščina imenovala za novega predsednika komisije tov. Kosi Gabriela, ravnatelja Zavoda Hrastovec.

Na seji občinske skupščine so še razrešili in imenovali enega člana UO sklada za šolstvo, razrešili in imenovali nove člane šolskih odborov, razrešili in imenovali novi upravni odbor otroškega vrtca, razrešili nekaj članov sveta za občno upravo in družbene službe ter imenovali nove, imenovali dva člana v skupščino skupne zavarovalnice za okraj Maribor, razrešili in imenovali nove člane v komisijo za narodno obrambo in razrešili ter imenovali enega člana v upravni odbor delavske univerze.

Vesela novoletna noč

Lenarčani so prvo novoletno noč preživeli v veselem razpoloženju v dvorani lenarškega »Partizana«, kjer je silvestrovanje privedilo domače gasilsko društvo. Vnetim, zlasti mlajšim plesalcem, ki so prevladovali, je igrala vojaška godba iz Maribora. Večerna, ki je bila na silvestrovanju v Partizanovih prostorih, je zadovoljna, saj je preživela prehod iz starega na novo leto zadovoljno ob dobri godbi in postrežbi. Tudi Gostinsko podjetje iz Lenarta je nameravalo pripraviti novoletno praznovanje v svojih prostorih, pa je bila pdeležba gostov zaradi prireditve v organizaciji gasilcev tukaj bolj slaba. Pravijo, da so precej iztržili v torek 31. decembra popoldne. Prihodnje dni se bo gostilna preselila v novourejenj lokal.

Kako je krajevni odbor na Zg. Ščavnici lani skrbel za ceste

**STROGO
Zaupno****Obnašanje pa tako**

Dne 22. decembra sem spet stopil v gostilno »Grozde« v Lenartu. V gostilni sem slišal glasno govorjenje, pa sem malo bolj prisluhnil. Takoj sem ugotovil, da vajenka, ki se v tej gostilni uči, nekaj preklinja. Medtem je eden od gostov vajenko vprašal: »Kako se pa Ti pravzaprav vedeš v lokalu?« Vajenka mu je odgovorila: »Ali Vas to kaj briga? Če vam ni po volji, lahko greste.« Ko je vajenka v tem smislu ponovila to najmanj petkrat, je gost, ki jo je prej posvaril, utihnil, čez čas pa je pripomnil: »Tej pa se pozna, da je sorodnica upravnice gostilne.«

Tako nam piše eden od gostov lenarske gostilne »Grozde«. Kaj naj dodamo? To, da je tako obnašanje skrajno neprimerno in, da bi se s prizadeto vajenko bilo potrebno pogovoriti, naj se do gostov bolj vljudno obnaša.

DOPIŠUJTE
v »Domače
novice«

Po besedah predsednika krajevnega odbora na Zg. Ščavnici tov. Snajderja je krajevni odbor v tem kraju lani dosegel lep napredek pri popravilu krajevnih cest v primerjavi s prejšnjimi leti. Da bi ceneje prišli do gramozna, so kupili gramoznico, za katero je krajevni odbor odrl 260 tisoč dinarjev.

V gramoznici je na zalogi okrog osem tisoč kubikov gramozna. Računajo, da bo v tej gramoznici dovolj gramozna za krajevne potrebe za prihodnjih deset let. Krajevni odbor v Ščavnici tudi računa, da mu bodo dodeli še gramoznico v Krivem vrhu, ki jo sedaj upravlja Gradbeno podjetje iz Lenarta, v kateri je precejšnja zaloga kamna in gramozna. Letos je krajevni odbor organiziral zlasti delo na cesti, ki vodi iz Apač proti Zg. Ščavnici. Ta cesta je tako popravljena, da je sposobna za ves promet. Na cesti Sp. Ščavnica—Zg. Ščavnica pa je krajevni odbor lani opravil samo zemeljska dela in jo bo letos verjetno dokončal. Domačini v Dražen vrhu so lani za svojo cesto prispevali tudi precej v obliki prostovoljnega dela. Uporabljali pa so tudi buldožer, tako da so na njihovi cesti zemeljska dela opravljena.

Krajevni odbor je lani popravil tudi mrtvašnico na pokopališču, ki je bila v slabem stanju, posipal pa je še poti na pokopališču. Letos bodo morda pokopališče dalje urejevali. Predvsem bi radi okrog pokopališča postavili žično ograjo. Prav tako imajo lepe načrte tudi v ostali komu-

nalni dejavnosti. Potrebovali bi okrog 2 milijona din s katerimi bi bilo mogoče povečati bazen in napeljati vodovod v krajevni center. Voda bo predvsem potrebna za šolo, stanovanjski blok, ki

naj bi ga prihodnje leto začeli graditi in druge javne ustanove. Načrti so lepi. Razmisliti bo zdaj še potrebno odkod sredstva. Večji delež bodo vsekakor morali prispevati Ščavničani sami.

»Naši kraji po letu 1000« Izdajte v posebni brošuri

Tako nam piše naš redni dopisnik Franček Holc, tajnik Turističnega društva Gomila. Med drugim v svojem dopisu omenja, da so sestavki izpod peresa Franca Sumana pod naslovom »Naši kraji po letu 1000« zanimivi. Enako pa, da so bili zanimivi tudi sestavki izpod peresa tov. Vlada Lorberja pod naslovom »Slovenske gorice v pradavnini«. Tov. Holc v nadaljevanju predlaga, da bi kazalo snov obravnavano v omejenih rubrikah nekako združiti in jo objaviti v posebni brošuri. Taka brošura bi prav prišla našim ljudskim knjižnicam, osnovnim šolam in drugim podobnim javnim ustanovam. Po knjigi z zgodovino Slovenskih goric pa bi radi segli tudi številni turisti, ki se mudijo v naših turistično zanimivih krajih kot sta Gomila, Zavrh in drugi. Nedvomno bi po knjigi posegli tudi številni prebivalci Slovenskih goric, četudi sedaj čitajo to snov kot podlistek v »Domačih novicah«. Podlistek naj bi se ponatisnil v nekaj tisoč izvodih. K izdaji naj bi prispevala nekaj sredstev tudi pod-

jetja z reklamnimi oglasi. Tov. Holc ob koncu svojega pisma v imenu TD Gomila obljublja, da bi društvo pri izdaji tovrstne publikacije pomagalo v okviru možnosti.

Predlog tov. Holca je vsekakor zanimiv in vreden proučitve. Da pa se ne bi prenačili in odveč trošili itak pičila sredstva, vabimo vse naše bralce, da nam sporočijo svoje mnenje o tem ali bi kazalo omenjeno gradivo objaviti v posebni knjigi.

BRALCEM

»Naši kraji po letu 1000«

Bralcem prikupnega zgodovinskega podlistka »NAŠI KRAJI PO LETU 1000« se opravičujemo, ker je moralo iz tehničnih vzrokov odpasti nadaljevanje v tej številki. Upamo, da se kaj takega ne bo več zgodilo! V prihodnji številki boste pravo gotovo našli nadaljevanje na 7. strani, kakor tudi v vsaki naslednji številki.

Uredništvo

Zoran Polič

(4)

Nekaj spominov na potovanje v Jajce

Kmet je vedel, da samo partizan prinaša svobodo, da mora tudi sam prispevati k osvobodilni borbi in, da bo njegova ljubezen do vojske bogato poplačana.

Posebno velika je bila ljubezen do ranjencev. Kmetice so dnevno zbirale najboljše stvari, jajca, mleko in zelenjavo ter prinašale v bolnišnice »svojim ranjencem«. »Največ so doprinesli naši borbi, kajti žrtvovali so sebe in težko jim je poplačati naš dolg«, pravi ženica, ko smo jo vprašali, kako to, da iz tako oddaljene vasi prinaša svoj dar.

Toda opisani primeri niso bili edini. Vse te stvari so bile popolnoma enake v Hrvatski, Bosni, v Baniji in Pokuplju, v Liki in Kordunu in po vseh ostalih predelih bratskega juga, kjerkoli se je bil težek osvobodilni boj. Na vsej naši poti smo srečavali enake poglede na našo borbo. Kmet je našel pravi odnos do svoje vojske. Z vso ljubeznijo jo je podpiral, ker je vedel, da jo lahko samo on oskrbi in da bo dobro oskrbljena branila njegove pravice in ustvarjala bodočnost, kakršno si želi.

Naša pot na jug nam je odkrila vso iskrenost sodelovanja med partizansko vojsko in kmetom. Razumeli smo tudi, zakaj

nista mogla uspeti v teh krajih niti Pavelič niti Draža. Kmet je politično zaveden, odkrit in borbena. To nam je še v večji meri dokazal naš povratek, ko so se v vsaki vasi ponavljale manifestacije za novo Jugoslavijo, za Tita in Nacionalni komite. Kmetje, ki so po radiu že izvedeli za prve sklepe v Jajcu, so z nami razpravljali o njih, navdušeno ugotavljali njih pravilnost in izjavljali pripravljenost se povečati svoje napore.

Ko danes gledamo nazaj na naše potovanje, se nam vse strne v eno samo veliko spoznanje, da smo našli na jugu narod, ki se v celoti bori od preprostega kmeta, preko delavca do delovnega inteligenta — eni s puško, drugi z delom za oskrbo borcev, ki so na položajih. Le malo je bilo v teh krajih izdajalcev.

Kmet na jugu je spoznal svojo vlogo v osvobodilnem boju, kmet na jugu je dostojno izpolnjeval naloge in doprinal žrtve, ki mu jih je nalagala velika borba za svobodo in srečnejše življenje vseh narodov Jugoslavije.

Po raznih pripetljajih smo prišli v Livno, ki je predtem večkrat menjalo gospodarje, takrat pa je bilo trdno v rokah naše vojske. Kljub temu, da smo pri-

speli ponoči in še to v dežju, so nas prebivalci prijazno sprejeli in takoj porazdelili po hišah. Večji del slovenske delegacije je bil dodeljen v hišo tov. Hasana Brkiča, danes predsednika izvršnega sveta BIH, kjer smo preživel dva prijetna dneva ob pripovedovanju in poslušanju dogodkov iz borbe. Nato je prišel poziv, da krenemo v Jajce in tudi točneje sporočilo, kakšen je pravzaprav namen zasedanja. O tem nas je obvestil tov. Kidrič, ki se ni zadržal v Livnu, temveč je takoj prvi dan krenil dalje v Jajce, kjer je skupno z drugimi tovariši sodeloval v pripravah na zasedanje. Samo za hip je prihajal k nam, da se z nami posvetuje, oz. nas obvešča o pripravljenih sklepih.

Nastopil je dan velikega dogodka, ki smo ga vsi udeleženci, pa tudi vsi oni, ki so bili vsaj nekoliko obveščeni, nestrno pričakovali. O samih sklepih drugega zasedanja AVNOJ je bilo že mnogo povedanega, zato jih tukaj ne bi posebej opisoval. Morda bo bolj zanimivo povedati nekaj besed o samem zasedanju, o prvem našem svobodnem parlamentu in kako sem ga takrat doživljal.

Zbor v Jajcu je pomenil takrat globok prelom v političnem

življenju narodov Jugoslavije. Predvsem je združil stare generacije poštenih Jugoslovancev z mladimi borci, ki so se dvignili iz splošne narodne vstaje. Člani bivšega jugoslovanskega odbora v Londonu ter predstavnik dobrovoljcev so jasno in odločno povedali, da vidijo v uspehu mladih borcev nove generacije uresničenje svojih velikih idealov. Na zboru v Jajcu so poudarili, da je lik borca, neuklonljivega junaka, poštenega politika in delavca postal starim in mladim simbol novega človeka, pod katerim bodo uresničene sanje naših velikih duhov od Prešerna dalje.

Novi parlament ni bil izbran po politični pripadnosti, temveč so poslali narodi Jugoslavije na ta zbor najboljše, kar se je izkazalo v osvobodilni borbi, zato odposlanci tudi niso bili ločeni po strankah. Poleg samostojnega demokrata iz preteklega političnega življenja je sedel musliman, poleg radikala krščanski socialist, zemljoradnik ob komunistu, katoličan s pravoslavnim, Hrvat med Srbi itd. Takšna pisana družba in vendar tolikšna enotnost, kakor je Balkan še ni videl.

(Se nadaljuje)

IZ KRAJA

v kraj

Začnimo tokrat s krajevnim odborom, ki bo te dni predal krmilo v roke novoizvoljenemu svetu krajevnih skupnosti. Sicer pa bomo v tem sestavku razpravljali predvsem o delovanju društev v kraju, prihodnjic pa morda kaj več o komunalnih in drugih zadevah, ki zanimajo domačine.

Kot večina krajevnih odborov v občini Lenart se je tudi lenarški pri svojem delu v preteklem letu prvenstveno usmeril k popravilu cest. Pri tem delu pa je imel precej težav, saj mu je manjkala fizična delovna sila, ki nerada dela na cestah. Največ težav z delavci je bilo zlasti poleti, ko so bili kmečki ljudje zadržani z delom na polju. Zato je krajevni odbor popravilo cest organiziral predvsem v jesenskih mesecih, ko pa je tudi vreme nekoliko otežkočalo hitrejšo napredovanje dela na cestah. Nekateri odborniki krajevnega odbora so se zavzemali za prostovoljno delo pri popravilih cest. Žal je bil odziv občanov malenkosten.

V Radehovi so zgradili novo bryč čez Velko pri Kerecu, medtem ko so v Lormanju zazidali okrog 100 metrov cestišča na cesti, ki pelje proti Salamunu. V tej vasi so v celoti uporabili do deljena jim sredstva samopripravka. V vasi Setarova so delavci na cesto, ki vodi skozi vas nasipali 50 kubikov gramoza in tako uporabili vsa razpoložljiva sredstva. Na cesti v Zg. Žerjavcih je krajevni odbor uredil cesto pri Zamutu, na katero so delavci posipali 10 kubikov gramoza. Popravili so še most pri Zekšu in posipali cestišče pri Elblu. Sredstva so domala v celoti izkoristili. Krajevni odbor Lenart je imel lani na razpolago 1.857.133 din sredstev krajevnega samopripravka. O razdelitvi tega denarja so določili volivci na zboru volivcev. Med drugim je bilo 100 tisoč din predvidenih za otroško igrišče v Lenartu. Ta denar pa ni bil porabljen, čeprav bi bilo potrebno igrišče urediti. Baje so na občini svetovali, da ne kaže dati denarja za igrišče. Prav bi bilo, da pristojni organi na to trditve odgovorijo.

Krajevni odboru je še ostalo 660.778 din neizkoriščenega denarja, ki ga bo verjetno prevzela v upravljanje in koriščenje krajevna skupnost.

NEKATERI NAS NE RAZUMEJO

Lenarška mladina se ne more kdove kako pohvaliti z dosedanjim delom. Kljub temu pa je potrebno priznati, da precej mladine aktivno dela v telesnovzgojnem društvu, nekaj pa se je ukvarja še z kulturno dejavnostjo. Če so mladi iz Lenarta bolj malo doslej delali, ne moremo trditi, da nimajo lepih, takorekoč smelih načrtov za prihodnje, ki bodo ob vsestranskem prizadevanju mladine gotovo uresničeni. Predstavniki mladine Lenarta tožijo, da jih starejši ljudje večkrat ne razumejo, ne razumejo njihovih hotenj. Za vsako malenkost mladino obsojajo, kar seveda ni prav. Delovni načrt lenarške mladine obsega poleg drugih dejavnosti predvsem kulturno prosvetno življenje mladine. Tako namerava mladina januarja oz. februarja uprizoriti dve gledališki deli. Za prvo lažje delo se še niso odločili, medtem ko bodo februarja uprizorili v režiji Metri Jurmanove, priznane režiserke iz Lenarta, Katajevo komedijo »Milijon težav«. Skupaj s prosvetnim društvom bo mladina iz Lenarta organizirala tudi mladinski plesni tečaj, ki je prejšnja leta pod vodstvom Dragice Mejovškove lepo uspel. Mladi Lenarčani nameravajo letos sodelovati tudi pri vseh komunalnih delih, ki jih bo organizirala krajevna skupnost ali Socialistič-

Odvzem krvi v ZD Lenart — Tržani neradi dajejo svojo kri. Kako to?

nost. Odločili so se, da bodo ustanovili takozvano mladinsko filmsko gledališče. Prirejali bodo posebne mladinske filmske predstave ob nedeljah ob 15. uri. Za te predstave se bodo zainteresirani lahko po nižji ceni tudi abonirali. Vse filme, ki bodo na sporedu v filmskem gledališču, bodo komentirali poznavalci filmske umetnosti. Tako bo mladina s pomočjo nasvetov starejših lahko bolje vrednotila posamezne filme. V tej zvezi nameravajo verjetno še ta mesec sklicati posvetovanje z ustreznimi organi in organizacijami, kjer se bodo pogovorili o organizaciji in vsebini filmskega gledališča, prvega v naši občini. Lenarškemu mladinskemu aktivu je šla na roko krajevna organizacija.

SLABA SKRIB ZA KULTURNI DOM

Člani prosvetnega društva iz Lenarta so se pred kratkim sestali na rednem občnem zboru, kjer so pregledali opravljeno delo. Odgovorni člani društva so premalo skrbeli za kulturni dom, saj je bil včasih inventar po nemarnosti posameznikov razmetan, kar je vredno vse graje. Zdaj je dom zgrajen in bo zato nujno, da bo gospodar društva ali hišnik (tisti, ki bo pač določen), zares z odgovornostjo skrbel za dom in inventar v katerega je družba vložila lepa sredstva. Spomladi naj bi uredili prostore za odrom v kulturnem domu. Potrebne so tudi nove sani-

Iz Lenarta:

V organizacijah in društvih več načrtov kot opravljenih nalog

na zveza v Lenartu. Lanj so se precej izkazali pri kopanju jarkov za cestno razsvetljavo. Radi bi navezali tudi bolj tesne stike s šolsko mladino, ki se po končani osnovni šoli nerada vključuje v vaški mladinski aktiv.

MLADINSKO FILMSKO GLEDALIŠČE

Vodilni tovariši pri lenarški mladini si zelo prizadevajo, da bi mladim ljudem kar se da najboljšo približali filmsko umet-

nost. S pomočjo društva in občine se bo dalo gotovo marsikaj storiti. Moški zbor, edini ki je poleg pionirskega še ostal, lepo napreduje, za kar gre vse priznanje, dirigentu tov. Zinki Pavlovi in organizacijskemu vodji tov. Alojzu Skrbineku. Zbor je lani večkrat nastopil ob različnih prilikah.

V LENARTU 14 ZLATIH IN SREBRNIH ZNAČK ZA KRVODAJALCE

Osnovna organizacija Rdečega križa v Lenartu je lani predvsem delala na pridobivanju novih krvodajalcev. Kljub temu, da so se aktivisti Rdečega križa zelo trudili, da bi čimveč ljudi oddalo svojo kri, jim v Lenartu ni v celoti uspelo. Kri je sicer oddalo nekaj čez 100 krvodajalcev, vendar je to malo v primerjavi z drugimi kraji. Funkcionarji RK v Lenartu pravijo, da se zlasti tržani ne odzovejo radi odvzemu krvi, čeprav jih je že blizu tisoč z otroki vred. Kljub temu pa lenarška organizacija RK slovi po tem, da je precej takih krvodajalcev, ki so že tolikokrat dali kri, da so zaslužili zlato oz. srebrno značko. Zlate značke so lani dobili Jelica Kramberger, Marija Kramberger, Bernard Potočnik, Ignac Rozin, Maks Šuman in Slavko Zorec.

Osem krvodajalcev pa je dobilo srebrne značke. RK v Lenartu je še delil oblačila, Care pakete, podmladkarji pa so pridno zbirali denar in učila za skopske otroke.

Lani se je uveljavila tudi dramska sekcija, ki se je skoraj uvrstila z igro »Mladost pred sodiščem« na okrajno revijo. Tudi knjižnica je v redu poslovala, čeprav se je njen knjižničar Ferdo Potočnik dolgo časa stiskal v neprimernih prostorih krajevnega urada zaradi urejevanja kluba, ki bo verjetno začel te dni delovati. V knjižnico redno alj od časa do časa zahaja 197 bralcev. V knjižnici je 1.470 knjig, ki so v glavnem že odslužile in bi jih kazalo čimprej zamenjati z novimi. Zadnja leta je bilo sicer nabavljenih nekaj novih knjig, ki pa sproti poidejo.

PROGRAM DELA PD MNOGO OBETA

Dramska skupina pri PD se pripravlja na uprizoritev igre s katero bo sodelovala na medobčinski in morebiti celo na okrajni dramski reviji. Moški pevski zbor se bo kakor kaže, preselil iz šole in bo v prihodnje vadil v

Pionirski pevski zbor lenarške osnovne šole — Zbor sodi med najboljše pionirske zборе v občini Lenart. Vodi ga prizadevna Zinka Pavel.

klubu. Mladim ljudem, ki jim ples ne gre dobro od nog, bo društvo pripravilo plesne vaje; ki jih bo pomagala organizirati tudi mladinska organizacija. Odgovorni v PD za knjižnico namepravajo knjige zopet preseliti v klub. Če jim bo uspelo dobiti denar, bodo kupili nekaj novih knjig. Pod pokroviteljstvom pro-

svetnega društva bo pionirska dramska skupina naštudirala igro »Deseti brat«. Člani društva pa bodo v prihodnje sodelovali v kulturnem programu ob raznih državnih praznikih. Kakor smo že zapisali, bo društvo pomagalo mladini pri izvedbi mladinskega filmskega gledališča.

lahko vsakčas zvalile na nas.

Pri mestecu Lorenzago smo prešli Piavo, videli v dolini levo večje jezero in kraje, ki so žal v nedavni nesreči utonili. Le dobrih 30 km smo bili takrat od tistega območja, ki se imenuje Longarone, ki je bilo tako katastrofalno prizadeto.

Sele tukaj smo začeli pravo pot preko Dolomitov. Na 900 metrih višine smo se ustavili v gorskem mestecu Auronza z jezerom, hoteli, žičnico in hidrocentralo. Tu smo prvič tudi vzeli benzin. Fantič, ki nam je benzin natakal, se je uzrl po naši registrski tablici na avtomobilu in se pomembno nasmehnil in dejal: Tito. Podobnih srečanj z mladino je bilo še precej. Opazili smo, da tudi v teh krajih šolarji med počitnicami pridno delajo in si tako služijo denar za šolske potrebščine.

Na višini 1700 metrov je nastalo ob lepem jezeru Missurino celo naselje s hoteli raznih kategorij. Tu je tudi izhodiščna točka za vzpon na tritisočake v ozadju, ki so kipeli pod oblake. S prijateljem Mirkom sva kar sama s fičkom pohitela po dobro utrjeni cesti na 2500 metrov višine pod sam vrh Treh Cim. Razgled je odtod bil zelo lep. Videla sva gorske velikane, v dolini pa jezero in belo dolomitško cesto.

je že preganjal, zato smo se ustavili v prijetni gorski vasi Arraba, na višini 1700 metrov. Tu smo se prvič srečali s tipičnimi Tirolci, njihovo nošo, govoro in pesmijo. Videli smo tudi mnogo vojakov, ki so tukaj zaradi reda in mira na tem spornem ozemlju med Italijo in Avstrijo. Povsod smo slišali neovirano nemško govoro, videli smo dvojzlične napise, časopise in še drugo, kar je kazalo, da odnosi niso tako zaostreni, kakor se govori in piše.

Ko smo se zbudili, smo doživeli prijetno podobo. Gore na obeh straneh so se svetile v rdečem, zadaj proti Cortini pa je grmelo in oblaki so se vlekli proti nam. Hitro smo sedli v fička in se skozi 31 krivin potegnili na tretji, na naši poti najvišji prelaz Pordoia na višino 2300 metrov. Posebne vrste je bil užitek, ko smo se v kabini žičnice dvignili od tu na sam vrh Cimo Pordoia na višino 2950 metrov, kar je višje od Triglava. Pod seboj smo gledali dolomitško cesto, tritisočake Selve, Marmolate in kopo Pordoja s snegom, s katerim smo se za spomin tudi kepal. Prav na tem vrhu je lična planinska kočica. Ko smo udarili pečate na kartice, nam je prijazen oskrbnik povedal, da zelo lepo vidi direkten prenos naše televizije iz Ljubljane. Od tu

KAKŠNO JE IN KAKŠNO NAJ BI BILO DRUŽABNO ŽIVLJENJE V LENARTU?

POTREBUJEMO PROSTORE

Ceprav je Lenart središče občine, se ne more pohvaliti z razvitim družabnim življenjem. Zato smo tov. Hermanu Frasu, predsedniku aktiva ZMS in tov. Janezu Zorku, predsedniku prosvetnega društva, postavili to vprašanje:

Herman Fras

Kaj bi po vašem mnenju bilo potrebno storiti za poživitev družabnega življenja v Lenartu?

Herman Fras: »Mislim, da bi moral biti v Lenartu nekdo zadolžen za organizirano družabno življenje oz. zabavo. To zadolžitev bi po moje lahko uspešno opravilo turistično društvo, ki naj ne bi poskrbelo samo za zabavo domačinov, temveč tudi turistov. V Lenartu je problem, kje dobiti prostor za zabavo. Zato bi morebiti ne bilo odveč razmišljati o gradnji paviljona lahke konstrukcije, v katerem bi prirejal zabave, hkrati pa bi služil kot razstavni prostor za razne likovne in podobne razstave. Zdaj se mi, da gostinstvo odločno premalo skrbi za zabavo Lenarčanov. Pravkar urejamo klub v katerem bo

mogoče pripraviti med drugim tudi zabavne programe, ki so našim delovnim ljudem nadvse potrebni. Mladina je že dosedaj pripravila več plesov. Če bi imeli na razpolago primeren prostor, bi ples organizirali na primernejši ravni.

Janez Zorko: Lenart je kraj, katerega prebivalci so precej vase zaprti. Upam, da bo olepšana zunanost trga vplivala tudi na večjo družabnost tukajšnjih prebivalcev. Turistično društvo, ki naj bi bilo pobudnik raznih oblik družbenega življenja, ne bi smelo pozabiti na razne narodne običaje, ki so se do današnjega dne ohranili. Med take običaje sodita trgatje, domači praznik, ličkanje in podobno. Verjetno bi bilo dobro proučiti Šumanove spomine, ki jih objavlja v »Domačih novicah« pod naslovom »Naši kraji po letu 1000« in iz teh izluščiti najzanimivejše dogodke, ki bi jih bilo mogoče pokazati v raznih oblikah zlasti tujcem, ki potujejo skozi kraj. K vsemu temu bo moralo

Janez Zorko

svoje prispevati tudi prosvetno društvo. Prav tako ne bomo smeli odlašati s sestavo orkestra, ki naj bi ob sobotnih večerih igral v domačem gostišču. Verjetno bi tak zabavni orkester bilo mogoče sestaviti iz godbenikov bivše godbe na pihala s pomočjo glasbene šole. Za slednje bo moralo bolj skrbeti tudi gostinsko podjetje.

Z žičnico 2950 metrov visoko v Dolomitih. Foto: Mirko Skočir

Spet smo se spustili nizdol v drugo stran in se kmalu spojili s cesto, ki povezuje na severu Dobraško polje, kjer izvira naša reka Drava. Prve večje kolone avtomobilov so nam naznanjale, da se bližamo zimsko športnemu centru Cortino d' Ampezzo. Najprej smo si ogledali velik stadion, na njem je drsališče z umetnim ledom, ki je bilo polno mladine in bogatih tujcev-turistov. Naš pogled je romal tudi po številnih nadstropjih na sedeže, lože in številne izložbe, kjer so razstavljeni pokali, makete, slike junakov Cortine in zastave, med katerimi smo zasledili tudi našo. Obiskali smo še mesto, ki je polno hotelov in parkov. Zelo zane-marjena pa je železniška postaja. Turizem v tem predelu doseže višek šele v zimskih mesecih, zato jih je v času, ko smo bili na obisku od 30 žičnic, kolikor jih mesto premore, obratovalo le nekaj. Pred dežjem smo se raje umaknili in zato smo odpotovali preko Pocola na drugi strani na nov prelaz Falzarego na 2100 metrov višine. Mrak nas

gori so razni vzponi na sosednje tritisočake. Našega Mirka in Mileno so kar malce podplati zasrbeli, saj sta namreč stalna gosta naših planin. Na planjavi pred hotelom je domačin, oblečen v pastirsko obleko igral na piščal »Marino«. Kdor ga je želel fotografirati, je moral odšteti določen znesek. V Italiji zares znajo, kako je potrebno uganjati turizem in zbirati devize. Res se znajdejo! Vse prodajo za drage denarce na sejmih, v domovih, kočah in povsod, kjerkoli pridejo v stik s turistom. Sicer pa so na moč uslužni in prijazni. Večkrat smo si dejali, ko smo takole opazovali vso to stvar pri naših sosedi, kako znajo vse spraviti v denar, da bi se morali naši ljudje, turistični delavci, ki hodijo v tujino od njih marsikaj naučiti. Tudi pri nas imamo mnoge lepote, pa jih ne znamo ponuditi, niti opisati, saj tudi prospektov zelo malo nudimo. Na vseh prelazih v Italiji smo našli tudi črpalke, ki jih je sicer na vseh cestah dovolj.

Nadaljevanje v prihodnji številki

Vtisi s potovanja

(3) P O I T A L I J I

Priskrbeli smo si takoj razglednice in tudi žige tega vrha, kar smo potem delali na vseh prelazih v Italiji. Sledilo je še obvezno fotografiranje in že smo brzeli malce navzdol pa navzgor, kakor so pač te ceste speljali pred 50 leti umni arhitekti. Usta-

vili smo se v prijaznem gozdu. Pravijo, da so z lesom iz tega predela zgradili Benetke. Z obeh strani ceste se vzpenjajo gore, ponekod čisto poševno, drugod zopet strmo. Včasih nas je prevzela kar precejšnja bojazen ob pogledu na strme skale, ki bi se

DELITEV DOHODKA V KORIST SKLADOV

(Nadaljevanje s 1. strani)
dohodkov, medtem ko so za sklade namenili za 37,8 odstotkov več sredstev kot so prvotno planirali.

V lenarški usnjarni so v lanskih devetih mesecih dosegli znatno boljši poslovni uspeh kot v istem obdobju leta 1962. Letni plan proizvodnje so vrednostno dosegli z 92,9 %. V primerjavi z istim obdobjem leta 1962 se je vrednost proizvodnje povečala za 65,6 %. V lenarški usnjarni pa so količinski plan za devet mesecev presegli kar za 22,3 %. V usnjarni dosegajo tako lepe uspehe predvsem zaradi večje produktivnosti, nimajo pa posebnih težav niti z nabavo osnovne surovine in reprodukcijskega materila. Delavcem so se v tem podjetju osebni dohodki povečali za 23 %, tako da je bil ob koncu tromesečja povprečni neto izplačani osebni dohodek na zaposlenega 27.400 din.

Trgovski podjetji sta v gospodarstvu dosegli v lanskih devetih mesecih najvidnejše uspehe. Letni plan celotnega prometa je bil v tej panogi ob koncu tričetrtletja dosežen oz. presežen za 2 odstotka. Trgovski podjetji sta čisti dohodek delili v korist skladov, saj so se sredstva po planu za sklade povečala za 46,4 % nad planom, kar je vsekako lep uspeh in kaže, da tr-

govina vodi dobro delitveno politiko. Kljub temu, da so bila tako povečana sredstva na skladih pa so se povprečni neto osebni dohodki na zaposlenega povečali v primerjavi z istim obdobjem leta 1962 za 30 odstotkov. Pri izpolnjevanju plana je doseglo največji uspeh Trg. podjetje »Izbira« iz Cerkevjenjaka, kjer so v devetih mesecih presegli planirani celotni promet za leto 1962 za 47 odstotkov. V tem trg. podjetju se je občutno tudi povečal letni skupni promet na zaposlenega, saj je bil ob koncu tričetrtletja večji v primerjavi z istim obdobjem leta 1962 za 118 odstotkov. V tej zvezi in zaradi dobrega gospodarjenja nasploh so v »Izbiri« povečali tudi neto osebne dohodke v povprečju za 49,1 %. Ob vseh teh uspehih pa kaže povodati, da je del vzroka v tako velikem prometu in dobrih uspehih tudi v tem, da odpade 56 odstotkov vsega prometa na potrošniške kredite, na drugi strani pa so v »Izbiri« plan prometa za leto 1963 povečali samo za 19 odstotkov na podlagi realizacije v letu 1962, medtem ko so v trg. podjetju »Potrošnik« Lenart plan prometa povečali za 28 odstotkov. V Trg. podjetju »Potrošnik« so v devetih mesecih lanskega leta celotni promet realizirali s 76,3 odstotka. Na promet s potrošniškimi krediti je odpadlo 27 odstotkov. Čisti dohodek so tudi v tem podjetju delili v korist skladov in so na koncu tričetrtletja sredstva namenjena za sklade presegli za 8,5 odstotka od letnega plana.

Medtem ko so vsa podjetja v občini določila večja sredstva za sklade kot so planirala v Gostinskem podjetju Lenart, niso ustvarili planiranih sredstev za sklade. V tem podjetju beležijo v lanskih devetih mesecih v primerjavi z istim obdobjem leta 1962 za 17,8 odstotkov večji celotni promet na enega zaposlenega.

Obrtna podjetja v občini so lansko tromesečje mnogo boljše gospodarila kot v prvem polletju tega leta. Čeprav so obrtna podjetja namenila za sklade 224 odstotkov več sredstev v primerjavi z istim obdobjem leta 1962, so na sklade odvedla le 46,2 odstotka od letnih planiranih sredstev za sklade. Nekatera obrtna podjetja so lani uspela znatno zmanjšati materialne stroške. Med te sodita predvsem Gradbeno podjetje Lenart in Krojaštvo Lenart, medtem ko so v Klemosu in Pekarni materialni stroški porastli nad planiranimi. V pekarni se to sicer ni odrazilo pri delitvi sredstev na sklade, saj so to postavko dosegli z 88,4 odstotki. Najmanj sredstev za sklade so namenili v Klemosu in sicer le 20,2 odstotka od planiranih sredstev za sklade.

Gradbeno podjetje Lenart je v lanskih devetih mesecih dobro gospodarilo. O tem nam zlasti govori podatek, da so v tem podjetju letni plan skoraj izpolnili. Tudi v tem podjetju so delitev čistega dohodka izboljšali v korist skladov, čeprav so povprečni mesečni neto osebni dohodki

Cene živine in kmetijskih pridelkov

I. ZIVINA

KMETIJSKA ZADRUGA LENART in ZG. SCAVNICA: PRASICI za bekon I. vrsta teže od 80 do 95 kg 8 mesecev stari, prosto 300, pogodbeno 320 din. II. vrsta teže od 80 do 95 kg 8 mesecev stari, prosto 280, pogodbeno 300 din kg. PRIMA MESNATI PRASICI teže 80 do 95 kg, 12 mesecev stari, prosto 265, pogodbeno 285 din kg, teže 95 do 110 kg, 12 mesecev stari, prosto 270, pogodbeno 290 din kg, teže 110 do 125 kg, 12 mesecev stari, prosto 280, pogodbeno 300 din kg.

MESNATI PRASICI teže 80 do 95 kg, 12 mesecev stari, prosto 255, pogodbeno 275 din kg. Teže 95 do 110 kg, 12 mesecev stari, prosto 260, pogodbeno 280 din kg. Teže 110 do 125 kg, 12 mesecev stari, prosto 270, pogodbeno 290 din kg. Teže 125 do 180 kg, 12 mesecev stari, prosto 270, pogodbeno 290 din kg. MASTNI PRASICI teže 80 do 95 kg, 12 mesecev stari, prosto 275 din kg. Teže 95 do 110 kg, 12 mesecev stari, prosto 260 din kg. Teže 110 do 125 kg, 12 mesecev stari, prosto 265 din kg. Teže 125 do 180 kg, 12 mesecev stari, prosto 265 din kg. OSTALE SVINJE: Izločene svinje in merjasi 24 mesecev stari, prosto 255 din kg.

MLADI Junci in JUNICE: Junice I. 18 mesecev stare, teže nad 400 kg, 58 % klavnosti, prosto 265, pogodbeno 285 din kg. Junci I. 18 mesecev stari, nad 450 kg teže, 58 % klavnosti, prosto 265, pogodbeno 285 din kg. Junice II. 18 mesecev stare, teže nad 380 kg, 50 % klavnosti, prosto 235, pogodbeno 275 din kg. Junci II. 18 mesecev stari, težki nad 420 kg, 55 % klavnosti, prosto 255, pogodbeno 275 din kg. Junci in junice II. 18 mesecev stari, teže nad 400 kg, 52 % klavnosti, prosto 245 din kg. STAREJSI Junci in JUNICE: Junice I. 36 mesecev stare, teže nad 450 kg, 56 % klavnosti, prosto 265, pogodbeno 285 din kg. Junci I. 36 mesecev stari, težki nad 500 kg, 56 % klavnosti prosto 265, pogodbeno 285 din kg. Junice II. 36 mesecev stare, teže nad 420 kg, 54 % klavnosti, prosto 255, pogodbeno 275 din kg. Junci II. 36 mesecev stari, težki nad 470 kg, 54 % klavnosti prosto 255, pogodbeno 275 din kg. Junci in junice II. 36 mesecev stari, teža nad 400 kg, 50 % klavnosti prosto 245 din kg. Junice in junci III. starost 36 mesecev, teža nad 400 kg, 46 % klavnosti prosto 215 din kg. BIKI STARI NAD TRI LETA: biki I. nad 36 mesecev stari nad 600 kg teži, 56 % klavnosti prosto 245 din kg, biki I. nad 36 mesecev stari, nad 550 kg, 54 % klavnosti prosto po 225 din kg. Biki II. nad 36 mesecev stari, nad 500 kg teži, 50 % klavnosti prosto 205 din kg. Biki III. nad 36 mesecev stari, nad 450 kg teži, 46 % klavnosti prosto 175 din kg. VOLI STARI NAD TRI LETA: voli I. nad 36 mesecev stari, nad 550 kg teži, 54 % klavnosti prosto 220 din kg. Voli II. nad 36 mesecev stari, nad 500 kg teži, 50 % klavnosti prosto 200 din kg, voli III. nad 36 mesecev stari, nad 450 kg teži, 46 % klavnosti prosto 165 din kg. Voli IV. nad 36 mesecev stari, nad 400 kg teži, 42 % klavnosti prosto 135 din kg. KRAVE STARE NAD TRI LETA: krave I. nad 36 mesecev stari, nad 450 kg teže, 52 % klavnosti prosto 215 din kg. Krave II. nad 36 mesecev stare, nad 450 kg teže, 48 % klavnosti prosto 195 din kg. Krave III. nad 36 mesecev stare, nad 400 kg teže, 45 % klavnosti prosto 170 din kg. Krave

IV. nad 36 mesecev stare, nad 350 kg teže, 42 % klavnosti prosto 150 din kg. Krave V. nad 36 mesecev stare, nad 350 kg teže, 40 % klavnosti prosto 155 din kg. TELETA ZA PITANJE KZ LENART: moški in ženski spol 90 do 100 kg, I. vrste prosto 350 din kg, 100 do 120 kg, I. vrste prosto 340 din kg, 120 do 150 kg, I. vrste prosto 350 din kg. TELETA PITANA 150 do 250 kg I. vrste prosto 350, pogodbeno 365 din kg. TELETA ZA ZAKOL po oceni veterinarja 500 do 350 din kg. TELETA PITANA 2. SP. I. KZ ZG. SCAVNICA: do 6 mesecev starosti, teška nad 150 kg, 58 % klavnosti prosto 350, pogodbeno 365 din kg. TELETA PITANA M. SP. I. do 6 mesecev starosti, nad 180 kg teška, 58 % klavnosti prosto 350, pogodbeno 365 din kg. TELETA ZA PITANJE oba spola do 3 mesecev starosti, teška 100 do 150 kg, prosto 340 din kg. TELETA ZA PITANJE oba spola I. do 3 mesecev starosti, 80 do 100 kg teška, prosto 350 din kg. TELETA ZA PITANJE oba spola I. do 3 mesecev starosti, 60 do 80 kg teška, prosto 300 din kg. TELETA LAZJA in II. vrsta po oceni veterinarja. KZ LENART in ZG. SCAVNICA — JAGNJETA 5 do 12 mesecev starosti: jagnjeta I. nad 20 kg teška, 54 % klavnosti prosto 255 din kg, jagnjeta II. nad 20 kg teška, 50 % klavnosti prosto 230 din kg. OVCE IN OVNI NAD 2 LETI STAROSTI: Ovce in ovni I. nad 35 kg teže, 50 % klavnosti prosto 175 din kg, ovce in ovni II. nad 35 kg teže 45 % klavnosti prosto 150 din kg, ovce in ovni III. nad 30 kg teže, 42 % klavnosti prosto 125 din kg, ovce in ovni IV. 40 % klavnosti prosto 95 din kg.

II. KMETIJSKI PRIDELKI

KMETIJSKA ZADRUGA Zgornja Sčavnica (SČ) in Lenart (L.)

Seno in otava (SČ.) 20 din kg (L.) 15 din kg, sama (SČ.) 10 din kg, fižol cipro (SČ.) 170 din kg, (L.) 180 din kg. Fižol prepelčar (SČ.) 150 din kg, (L.) 160 din kg, Fižol enobarvni (SČ.) 130 din kg, (L.) 150 din kg, Fižol mešani (SČ.) 100 din kg, (L.) 120 din kg. Pšenica, rž, (SČ.) 50 din kg, (L.) 48 din kg, oves (SČ.) 45 din kg, ječmen, oves, koruza (L.) 40 din kg. Koruza — klip največ 18 odstotkov vlage (SČ.) 50 din kg. Krompir jedilni, zdrav (SČ.) 16 din kg, (L.) 16 din kg, jajca sveža, zdrava (SČ.) 50 din kom., (L.) 50 din kom. Bučnice neluščene (SČ.) 150 din kg, (L.) 128 din kg. Bučnice golice (SČ.) 220 din kg, (L.) 225 din kg. Bučnice luščene (SČ.) 180 din kg. Sončnice neluščene domače sorte (SČ.) 40 din kg, (L.) 40 din kg. Sončnice ruske sorte (SČ.) 60 din kg, (L.) 60 din kg. Svinjske kože I. vrste (SČ.) 250 din kg, (L.) kože po ceniku »Koteksac«, (SČ.) svinjske kože II. 200 din kg, svinjske kože III. 150 din kg.

KZ Lenart: sadje — zimске sorte jabolč I. vrste 60 mm 60 din kg, gobe suhe I. vrste 500 din kg, orehi I. vrste 200 din kg, perutnina 400 din, oljna repica, 27 % kvalitete, 80 din kg, laneno olje 27 % kv. 80 din kg. KZ Lenart — navodilo: za prašice in govedo se teža ugotavlja po 12-urnem postu z odbitkom 2% pri prašicah in 6% pri govedu. Če je živina prenahranjena se odtegne 5% ustreznih procentov sporazumno z rejcem, da se doseže odgovarjajoča klavnost.

Opomba uredništva: o spremembah cen živine in kmetijskih pridelkov nas obveščata KZ Lenart in Zgornja Sčavnica.

POMISLI - POMISLI!

V 25. številki »Domačih novic«, dne 12. decembra je objavljena uganka predstavljala prihod Dedka Mraza v Cerkevjenjak v letu 1962. Točen odgovor pa se glasi: **Posnetek je bil napravljen leta 1962 v Cerkevjenjaku. V desnem kotu sta Ela Kocuvan in Marjana Kramberger.** Izmed prispelih pravih rešitev je žreb določil nagrado **Marici Blažon, Cogetinci št. 29. p. Cerkevjenjak.** Tokrat smo izbrali uganko, ki jo bodo šolarji verjetno z lahkoto rešili. **Sporočite nam priimek, ime in pokle osebe na sliki, kj stojijo in nekaj bere.**

Odgovore pošljite na Uredništvo »Domače novice« Lenart, Radgonska cesta 9, do vključno 25. januarja 1964.

porastli na zaposlenega v primerjavi z istim obdobjem leta 1962 za 37,4 odstotke ali od 14.700 din na 20.200 din. Ob koncu je treba reči, da zadnji dve leti beležimo takšen porast proizvodnje, kot je bilo pričakovati. Nekatero panogo so v lanskih devetih mesecih po podatkih banke letni proizvodni plan celo bolje izpolnjevale kot je povprečje za mariborski okraj.

DOMA IN PO SVETU

(Nadaljevanje s 1. strani)
več stanovanskih naselij, tako da so se že vsi Skopjanci izpod šotorov preselili v montažna naselja ali obnovljene zgradbe.

Na Cipru je prišlo pred kratkim do spopada med Turki in Grki. Ob tej priliki je bilo več mrtvih in ranjenih. Ciperski predsednik Makarios se je zavezal za revizijo londonskega sporazuma v zvezi s to otoško državo.

Razprava o ukinitvi nekaterih osemletk

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odborniki so menili, da je pri reorganizaciji osnovnega šolstva v lenarški občini potrebno izhajati tudi iz sedaj sorazmerno slabih učnih uspehov, ki bi se z morebitno koncentracijo najboljših učiteljev v popolnih osnovnih šolah lahko znatno izboljšali. V manj osemletkah bi bilo mogoče tudi v krajšem času urediti potrebne kabinete, delavnice in celo laboratorije. Pri lokaciji bodočih osemletk v kolikor bi prišlo do združitve obstoječih, se bo veljalo ravnati med drugim še po urbanističnem razvoju občine Lenart in po nadaljnjem razvoju kmetijstva socialističnega sektorja.

Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki tudi predlagali, da se izdela predlog o ukinitvi naravnih dajatev, ki jih sedaj dobivajo učitelji v obliki kurjave in nadomestila za stanarino. Od-

borniki so poudarili, da so nekateri učitelji, ki stanujejo v slabših stanovanjih, občutno prikrajšani na najemninah, saj je razlika od tisoč do šest tisoč dinarjev med posamezniki, ki stanujejo v boljših in slabših stanovanjih. Tako tisti učitelj, ki stanuje v slabšem stanovanju, dobi na račun najemnine tisoč, tisti v dobrem stanovanju, pa tudi šest tisoč din kot za nadomestilo za plačilo najemnine. Odborniki so se zavzeli za to, da se naravne dajatve ukinejo in, da se to obračuna v obliki dohodka. Tudi o tem bodo še razpravljali na eni prihodnjih sej skupščine.

Na zadnji seji so odborniki razpravljali tudi o gospodarjenju v prvih devetih mesecih preteklega leta. Ugotovili so, da je bilo gospodarjenje zadovoljivo. Poročilo objavljamo v današnji številki. Hkrati so govorili tudi o splošni delitvi sredstev družbenega pla-

na in proračuna v prihodnjem letu. Ob tem se je pokazalo, da bo občina imela v proračunu prihodnje leto dejansko manj sredstev kakor letos, ne glede na porast narodnega dohodka. Na seji 20. decembra so odborniki občinske skupščine razpravljali o sodstvu v občini Lenart. V razpravi so ob tej priliki zlasti poudarili potrebo po organizaciji posebne službe pravne pomoči za delovne organizacije. Menili so tudi, da bi kazalo poostrižiti kazni pri gospodarskem kriminalu težjega značaja. V zvezi s poravnalnimi sveti so bili mnenja, da bi jim kazalo tudi v prihodnje posvečati vso pozornost. Ti organi se bodo, kakor kaže, zlasti uveljavili takrat, ko jim bo s predpisom določeno, da bodo morali določene zadeve obvezno obravnavati, preden bodo o njih sklepala redna sodišča. Govorili so tudi o zaposlovanju ljudi, ki so prestajali zaporno kazen zaradi večjega gospodarskega kriminala. Menili so, da bi takih ne kazalo zaposlovati

na vodilnih delovnih mestih, kakor se to še ponekod dogaja.

V nadaljevanju razprave na prvi decembrski seji so še razpravljali o poslovanju v podjetju Klemos. Po poročilu in razpravi so izglasovali odborniki, da se v tem podjetju uvede prisilna uprava zato, ker so najemali kredite, ne da bi imeli za odplačilo anuitet dovolj lastnih sredstev, čeprav je potrebno povedati, da so v tem kolektivno letos gospodarili z dobičkom. Prisilno upravo je predlagala tudi banka, kajti edino tako je mogoče dobiti potrebna sredstva za nadaljnji obstoj podjetja. V nasprotnem primeru pa bi ga morali likvidirati.

Na seji občinske skupščine 20. decembra so zaradi odhoda tov. Rudiya Penja na novo dolžnost imenovali namesto njega za novega načelnika oddelka za gospodarstvo občinske skupščine tov. Franja Muršeca, predsednika občinskega odbora SZDL.

Filmski spored

GRADIŠČE

12. januarja »KRIZARJI« — poljski zgodovinski CS film
19. januarja »DAVIT IN GOLJOT« — italijanski pustolovski CS film

VOLIČINA

12. januarja ob 15. in 18. uri »NI IMENA NA METKU« — ameriški barvni CS film
19. januarja ob 15. in 18. uri »MINUTA ZA UMOR« — jugoslovanski kriminalni film

PREKLIC

Ludvik Knehtl, delavec iz Gradišča št. 1 in Elizabeta Simončič, gospodinja, Gradišče št. 74 preklicujeta kot neresnično govorico, katero sva raznašala na škodo Zofke Ozvatič, gospodinjice iz Sp. Senarske št. 22 in Franca Cmorar, posestnika iz Sp. Senarske št. 15.
Ludvik Knehtl l. r.
Elizabeta Simončič l. r.

Po 7. členu uredbe o prometnem davku (Ur. list FLRJ, št. 19-328/61, 6-30/62, 11-125/62, 16-198 in 4-45/63) ter V. delu tarife prometnega davka (Ur. list FLRJ, št. 25-529/62, 31-435/62, 40-548/62, 42-586/62, 46-635/62, 51-675/62, 53-749/63, 12-155/63) ter Ur. list SFRJ, št. 18-270/63, 20-300/63, 23-328/63, 30-495/63 in 44-621/63) se sprejme

ODLOK
o dopolnitvi odloka o občinskem prometnem davku v občini Lenart.

1. člen
Odlok o občinskem prometnem davku v občini Lenart (Ur. vestnik okraja Maribor, št. 31-432/62, 3-358/63 in 22-407/63) se dopolni v naslednjem za pripombo k tarifi št. 2 dela II. tarife prometnega davka, se doda nova tar. št. 3 in opomba v tej tarifni številki, ki se glasi: Tarifna številka 3, od plačil, ki jih prejmejo družbene organizacije ali zasebni lastniki žag za zarez lesa zasebnikom 50%.

Opomba: davčna osnova je znesek plačila, ki ga prejme družbena organizacija ali zasebni lastnik žago od zasebnika za zarez lesa.

2. člen
Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Maribor.

Predsednik

Občinske skupščine

Lenart

Edo Zorko

Na podlagi 20. člena statuta občine Lenart, je občinska skupščina Lenart na seji občinskega zbora in na seji zbora delovnih skupnosti dne 1963 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o določitvi povračila potnih stroškov in izdatkov za hrano in prenočišče odbornikom občinske skupščine Lenart, članom svetov in članom komisij občinske skupščine Lenart in njihovim sodelavcem.

1. člen
Spremeni se 1. a člen odloka o določitvi povračila potnih stroškov in izdatkov za hrano in prenočišče odbornikom občinskega LO Lenart (sedaj občinske skupščine Lenart), članom svetov in članom komisij občinske skupščine in njihovim sodelavcem (Uradni vestnik okraja Maribor št. 34-468/62 in 1-9/63) in se glasi:

V prvem členu navedenim osebam pripada za službena potovanja razen povračila prevoznih stroškov še dnevnica in to:

za službena potovanja od 8 do 12 ur 1.500 din

za službena potovanja nad 12 ur 5.000 din

2. člen

Ta odlok velja od 1. 1. 1964 in se objavi v Uradnem vestniku okraja Maribor.

Številka: 1/1 01-12/62-10

Lenart, dne 1963

Predsednik

Občinske skupščine

Edo Zorko

DELAVEN LUTKOVNI KROZEK NA SOLI LENART

V 26. številki »Domačih novic« dne 26. decembra je bilo v rubriki »V besedi in sliki« pod sliko o delu lutkovnega krožka na soli Lenart med drugim napisano, da so lutkarji pod neumornim vodstvom tov. Danice Cvar uprizorili več kvalitetnih igr. Dodatno k temu pojasnjemo, da vodi lutkovni krožek na tej soli tudi tov. Marija Kustec.

Uredništvo

Urejuje uredniški odbor: Ernest Smid, predsednik — člani: Edo Zorko, Mirko Košmerl, Jelka Firbas in Tone Stefanec — Odgovorni urednik Tone Stefanec — Uredništvo in Uprava Lenart, Radgonska cesta 9 — Izhaja stalno na 8 straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 601-11-608-105 — Ime: Občinski odbor SZDL Lenart — »Domače novice« — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

Hodila sta počasi in tiho. Sneg je škripal pod nogami in zeblo ju je, ker sta bila slabo oblečena. Jakce ni vedel, kam gre. Pri stricu še nikoli ni bil. Sedaj ni več jok. Zjokal se je doma ob slovesu od doma. Sam ni vedel za pravi vzrok žalosti. Niti nista dolgo hodila, ko je oče pokazal Jakcu v dolni stričev mlin.

Bila je nedelja. V jezu je bila voda zamrznjena, zato je mlin stal. Doma je bil samo Franček, Jakcev bratranec. Oče mu je povedal, da je privedel Jakca, kakor je bilo domenjano. Franček je bil prijazen in jima je takoj ponudil nekaj jedi. Jakce ni jedel. Začel se je zavedati, da bo oče kmalu odšel in ga pustil tukaj.

Oče je odšel. Tedaj se je za Jakca pričelo drugačno življenje. Spoznavati je začel okolje...

Dragi bralci, da vam bo lažje razumeti poznejše dogodke v tej zgodbi, se bomo seznanili z dosedanjimi razmerami in osebami v stričevi družini.

Najprej Jakceva sestrična Katica. Bila je marljiva. Vsled mladosti še ni doživela pomembnejših dogodkov.

Katičinega brata Frančka smo spoznali, ko je sprejel Jakca in njegovega očeta. Jakcevega strica Johana smo videli, ko je bil na obisku pri Krajncvih. Njegova preteklost je zanimiva in jo bomo spoznali skupno z življenjem njegove žene Neže. Bila je hčerka mlinarja, ki je mlel po najrazličnejših bližnjih in daljnjih mlinih. Še majhno jo je dal oče služiti v stari mlin.

Pogovori

64

Z današnje številke »Domačih novic« uvajamo novo rubriko »Pogovori 64«, ki naj bi nadomestila dosedanjo »Vprašujete — odgovarjamo«. Kakor smo najavili, bomo na tej strani mesečno enkrat razpravljali v obliki pogovora z našimi občani o različnih družbeno pomembnih vprašanjih za občino. Prvič smo se odločili za razpravo o službi pravne pomoči, ki jo prav sedaj v naši občini uvajamo. Na vprašanje o namenu in organizaciji pravne pomoči so nam odgovorili Rudi Pen, uslužbenec iz Lenarta, France Puntar, šef KU Gradišče, Janez Muršak, kmet iz Voličine in Josip Merdaus, šolski upravitelj iz Benedikta.

Rudi Pen: Hitre spremembe v naši zakonodaji, veliko število najrazličnejših pravnih predpisov, razvoj avtonomnih predpisov delovnih organizacij, postavlja občane v popolnoma nov položaj. Posamezniki in delovne organizacije ne poznajo dovolj svojih pravic in obveznosti. Zelo težko se znajdejo v množici pravnih predpisov. Njihovi zahtevki so zato čestokrat nerazumljivi, nepopolni, brez potrebne dokumentacije in obrazložitve. Vse to otežkoča in zavlačuje hitro reševanje različnih vlog občanov in delovnih organizacij. Tak položaj občana pa čestokrat naleti na najrazličnejše težave pri javnih organih in organih delovnih organizacij, ki zaradi raznih slabosti ne delujejo vedno hitro, v skladu z zakonitimi predpisi, predvsem pa ne dovolj v cilju zaščite človeka — občana.

Naši predpisi predvidevajo organizacijo pravne pomoči. To so doslej nudila sodišča, advokatura in javni organi v različnih oblikah. Potrebe narekujejo, da se pri občini organizira pravna služba, kot posebna oblika pomoči občanu za zaščito njegove pravne varnosti.

PRAVNA POMOČ OBČANOM, DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM, KS IN HS

Pravna pomoč je pri občinah predvidena že od leta 1959. Njena naloga bi naj bila, dajati pravno pomoč družbenim organizacijam, stanovanjskim — krajevnim skupnostim in hišnim svetom pri uveljavljanju in zaščiti njihovih pravic pred sodišči, javnimi organi, ustanovami, ki opravljajo javno službo in organizacijami. Služba pravne pomoči pri občini naj bi dajala ustmene pravne na-

svete, sestavljala listine (ugovor oporoke, izjave itd.), sestavljala vloge (prošnje, tožbe, predloge, pritožbe in druge zahtevke), zastopala na razpravah in narokih pred rednimi sodišči v vseh postopkih in v upravnem sporu, v upravnem postopku pred državnimi organi in organizacijami, ki opravljajo javno službo in sklepala poravnave med strankami. Sedaj pripravljamo organizacijo pravne pomoči tudi v naši občini. Ker ni na razpolago dovolj strokovnega kadra, v začetku ne bo mogoče organizirati pomoči v potrebnem obsegu. Službo pravne pomoči bo potrebno čedalje bolj prilagajati potrebam v občini.

Upoštevaajoč dejansko stanje bo služba pravne pomoči nudila pomoč v vseh mogočih oblikah z izjemo zastopanja pred sodišči, ker ne bo imela dovolj strokovnjakov za tako zastopanje. Verjetno bo potrebno nuditi največ pomoči na področju delovnih razmerij, socialnega zavarovanja in v upravnem postopku v različnih zadevah pred organi javne uprave.

Tovariš, svetujte mi, prosim...

TUDI DELOVNIM ORGANIZACIJAM PRAVNA POMOČ

Posebno vprašanje je nudenje pravne pomoči delovnim organizacijam. Po veljavnih predpisih to ni predvideno za službo pravne pomoči pri občini. V naših razmerah, ko nobena gospodarska organizacija nima urejene pravne službe, bo potrebno tudi tem nuditi pravno pomoč vsaj z nasveti. Gospodarske organizacije, zlasti večje bodo morale poskrbeti za lastno pravno službo brez katere ne bodo mogle izhajati. Pravna služba lahko svetuje samo na podlagi veljavnih predpisov. Vedno več je pristojnosti, ki jih samoupravni organi samostojno rešujejo z lastnimi predpisi. Se posebej velja to za področje delovnih razmerij. Menim, da bi naj bila javna pravna služba v občini tista, pri kateri bi bili registrirani vsi, tudi avtonomni predpisi delovnih organizacij. Prav gotovo bi se tako ustvaril pregled nad veljavnimi določili. Primerno bi bilo, da bi registracija avtonomnih predpisov predvidel tudi občinski statut in sta-

tuti delovnih organizacij.

Delovni čas službe pravne pomoči bo potrebno prilagoditi zaposlenim, ki potrebujejo najzadnejšo pravno pomoč, tako, da jim bo na razpolago po delovnem času. To pa je mogoče samo tako, da bo služba pravne pomoči delovala tudi popoldne, vsaj določene dni v tednu.

ZA KOGA PRAVNA POMOČ BREZPLAČNA?

France Puntar: Menim, da bi ne bilo napak razpravljati tudi o tem, v kolikor naj bi bila taka pravna pomoč brezplačna, za koga in v katerih primerih. Po mojem bi bilo napak dajati pravno pomoč brezplačno komu, ki išče zase preko tožb in pravnih sam materialno korist, je pa sam materialno dobro situiran in zato lahko tako pravno pomoč tudi plača. Slično merilo naj bi bilo za osebo, ki se tožari iz samega principa, alj da izsili nesocialno odločitev samo zaradi osebnih koristi, ki pa so z zakonom dosegljive. Prav tako naj bi se plačale vse usluge za tehnično delo (pisanje vlog, pritožb, tožb, pogodb, oporok), kadar gre za dosego socialnega položaja (na primer za dosego pokojnine naj bi bila zadeva cenejša kakor za dosego dediščine materialno dobro stoječe osebe).

Prav tako naj bi ne bila pomoč brezplačna za organizacije, kadar gredo v tožbe zaradi slabega gospodarjenja. Skratka, pravna pomoč državljanom naj stimulira tiste, ki so je potrebni, dohodke pa naj ustvarja tam, kjer lahko usluge računa, torej pri tistih strankah, ki so sicer pomoči potrebne, vendar ne brezplačne. S tako urejenim funkcioniranjem pomoči bo zadovoljna verjetno vsa občinska skupnost.

ZA ZAPOSLENE NASVETI TUDI V POPOLDANSKEM ČASU

Janez Muršak: Nudenje pravne pomoči državljanom je prav gotovo potrebno. Zaradi naglega spreminjanja raznih predpisov povprečen občan pogosto ne ve za svoje pravice in dolžnosti. Sicer pa je življenje že v preteklosti dokazalo, da so neke oblike pomoči ljudem potrebne. Iz takih potreb so nastali razni domači advokati, zakotni pisarji, pa domači zdravniki in živinozdravniki. Včasih so bili ti ljudje na vasi zelo pomembni, zlasti še, ker se

največkrat s tem delom niso ukvarjali iz koristiljubja, temveč bolj z namenom, kako pomagati bližnjemu v stiski in potrebi.

Mislím, da bi bilo prav službo pravne pomoči organizirati tako, da bi imel pravni svetovalec pri občinski skupščini uradne ure takrat, kot so na ostalih odsekih občinske skupščine. Dva dni v tednu bi naj bili uradni dnevi v dopoldanskem času, en dan v tednu pa popoldan, tako, da bi občani, ki so dopolne v službi, lahko opravili pri pravnem svetovalcu tudi popoldan.

Življenje samo bo pokazalo, kako bo službo pravne pomoči potrebno organizirati v bodoče.

Bilo bi lahko tako, da bi stranke, ki zahtevajo samo kratek usmen nasvet le tega takoj dobile, medtem, ko bi za ostale pravni svetovalec sam določil, kdaj naj se oglasi. Pri tem mislim na stranke, ki se obračajo na službo pravne pomoči z zadevo takega značaja, da je potrebno kaj napisati ali pa zbrati še dodatne dokumente oz. podatke. Ponovno klicanje takih strank naj bi bilo izven običajnih uradnih dni. Na tak način bi tistim, ki rabiyo kratek nasvet lahko hitreje ustregli. Uspeh službe pravne pomoči je v veliki meri odvisen od tega, v kakšnem obsegu se bodo ljudje te ustanove tudi posluževali. Vemo, da se ljudje s težavo navaajo na novosti, četudi so koristne. Koliko se bodo občani obračali za nasvete na službo pravne pomoči, je odvisno tudi od osebe, ki bo pravno pomoč nudila. Uživati bo morala zaupanje ljudi.

ALI NAJ BO SLUŽBA PRAVNE POMOČI TUDI PORAVNALNI SVET II. STOPNJE?

Josip Merdaus: Menim, da bi z uvedbo pravne pomoči ogromno koristili našim družbenim in gospodarskim organizacijam, katere imajo zlasti sedaj, ko urejajo razne predpise oz. statute, mnogo dela. Seveda bo podobnih težav tudi pozneje mnogo, ki bi jih pravna služba lahko uspešno odpravljala.

Pravna služba bi naj bila uvedena na sedežu občinske skupščine in bi naj delala vsaj enkrat tedensko v dopoldanskem času za občane, v popoldanskem času pa za ostale organizacije. Občanom bodo po mojem mnenju največkrat potrebni razni pravni nasveti, ugovori, oporoke, izjave ter razne prošnje, to pa zato, ker je z reorganizacijo naše ljudske oblasti na vasi le posvetovalni organ, ki ni mogel vsem zahtevam in potrebam naših občanov vselej ugoditi. Tudi vlogo poravnalnih svetov (morda II. stopnje) bi lahko prevzela služba pravne pomoči. So namreč primeri, ko poravnalni svetj niso vselej uspešno poravnali različne spore iz različnih razlogov. So tudi primeri, ko stranke s prezirno gledajo na poravnalni svet in se čisto vabílu na poravnave ne odzovejo. V teh primerih bi poravnalni svet druge stopnje lahko učinkoviteje ukrepal. Iz navedenih razlogov smatramo za potrebno, da se uvede pri občinski skupščini Lenart služba pravne pomoči občanov.

Tovariši, ki smo jim postavili vprašanje, so nam izčrpno odgovorili, za kar se jim lepo zahvaljujemo. Vabimo še ostale občane, da nam pišejo kakšno je njihovo mnenje o novi rubriki in kaj mislijo o službi pravne po-

Od leve proti desni: Rudi Pen, Janez Muršak, France Puntar in Josip Merdaus